

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

BUNGE LA TANZANIA

ORODHA YA SHUGHULI ZA LEO

MKUTANO WA KUMI NA NNE

KIKAO CHA SITA

04 FEBRUARI, 2019

ORODHA YA SHUGHULI ZA LEO

MKUTANO WA KUMI NA NNE

KIKAO CHA SITA – TAREHE 04 FEBRUARI, 2019

I. DUA:

II. HATI ZA KUWASILISHA MEZANI:

MWENYEKITI WA KAMATI YA KUDUMU YA BUNGE YA MIUNDOMBINU:

Taarifa ya Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Miundombinu kuhusu Shughuli za Kamati kwa Mwaka 2018.

MWENYEKITI WA KAMATI YA KUDUMU YA BUNGE YA VIWANDA, BIASHARA NA MAZINGIRA:

Taarifa ya Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Viwanda, Biashara na Mazingira kuhusu Shughuli za Kamati kwa Mwaka 2018.

III. MASWALI:

OFISI YA RAIS (TAMISEMI):

53. MHESHIMIWA MUSUKUMA JOSEPH KASHEKU (GEITA VIJIJINI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais (TAMISEMI):- Halmashauri ya Geita DC ina Majimbo mawili ya Geita Vijijini na Busanda ambayo kiutawala husababisha usumbufu na hali tete kwa Wananchi kijiografia na Mkoa ulishapitisha kuomba Serikali iigawe kuwa na Halmashauri ya Busanda:-

Je, ni lini Serikali itaridhia ombi hilo.

54. MHESHIMIWA KEMIREMBE JULIUS LWOTA (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais (TAMISEMI):-

Je, Serikali ina mkakati gani wa kumalizia ujenzi wa maboma ya Zahanati yaliyoanzishwa kwa juhudi za Wananchi pamoja na kuyawekea Vifaa Tiba.

WIZARA YA MADINI:

55. MHESHIMIWA DAIMU IDDI MPAKATE (TUNDURU KUSINI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Madini:- Serikali imeweka zuio la kusafirisha Shaba ghafi kabla ya kuchakatwa, jambo ambalo limesababisha uchimbaji mdogo wa Mbesa wa Shaba usimame na Wachimbaji wadogo kukosa kazi za kufanya:-

Je, ni lini Serikali itajenga mtambo wa kuchenjua Shaba katika Kijiji cha Mbesa.

WIZARA YA VIWANDA NA BIASHARA:

56. MHESHIMIWA RASHID AJALI AKBAR (NEWALA VIJINI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Viwanda na Biashara:- Wananchi wa Mtwara ni Wakulima wakubwa wa zao la Muhogo:-

(a) Je, Serikali ina mkakati gani wa kuwapatia masoko ya uhakika Wakulima hao;

(b) Je, kwa nini Serikali isiwapatie Wajasiriamali hasa Akina Mama Viwanda vya kuchakata Muhogo.

WIZARA YA KILIMO:

57. MHESHIMIWA HALIMA JAMES MDEE (KAWE):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Kilimo:-
Mwezi Novemba, 2018 Rais aliutangazia ulimwengu kwamba Serikali yake itanunua Korosho zote kwa bei isiyopungua Shilingi 3000/= kwa kilo:-

- (a) Je, mpaka sasa ni kiasi gani kimetumika na kimetoka chanzo kipi na Je, tani ngapi zimenunuliwa;
- (b) Je, Wakulima/Vyama vya Msingi vingapi vimelipwa na vingapi bado havijalipwa;
- (c) Je, zoezi hilo linatarajiwa kukamilika lini.

58. MHESHIMIWA DKT. GODWIN OLOYCE MOLLEL (SIHA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Kilimo:- Aliyekuwa Naibu Waziri wa Kilimo, Mhe. Ole Nasha alitembelea Wilaya ya Siha kufuatilia ubadhirifu kwenye shamba la Ganrangua na Saccos ya Sanya Juu wa Sh milioni 337 na Siha Kiyeyu Sh milioni 840 ambapo aliagiza TAKUKURU kuchunguza ubadhirifu huo:-

- (a) Je, Serikali iko tayari kufanya upembuzi na kutambua mashamba ya umma, yasiyotumika vizuri na kurejesha kwa Wananchi kwa kutumia Vijiji na Ushirika wao kama wazo la kwanza la baba wa Taifa J. K. Nyerere mfano wa baadhi ya mashamba hayo ni Kafoi Farm (Mifugo), Leoni (ushirika - mfilisi), Msingi (Ushirika - mfilisi), Pirita (Ushirika - mfilisi), Pongo (Ushirika - mfilisi) na mengine mengi;
- (b) Pamoja na juhudi nzuri zilizofanywa na Waziri Mkuu kuhusu ubadhirifu KNCU, Je, Serikali ina taarifa kuwa ubadhirifu kwenye mali za KNCU na Vyama vya Ushirika ni mkubwa na unaendelea kulindwa na wahusika hawagusiki na bei ya zao la Kahawa linaendelea kuathirika;

(c) Je, Serikali inaweza kuwaeleza nini Wananchi wa Siha kuhusu shamba la Gararagua lililouzwa na KNCU mwaka 2014 na makabidhiano kufanyika 2016, likitoka mkononi mwa *Ocean Link* lakini Kampuni hii mpya imepata *EPZ Exemption* mwaka 2012 na Je, Serikali haioni kuna harufu ya ufisadi.

WIZARA YA UJENZI, UCHUKUZI NA MAWASILIANO:

59. MHESHIMIWA MAGDALENA HAMIS SAKAYA (KALIUA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ujenzi, Uchukuzi na Mawasiliano:- Mkandarasi aliyepewa tenda ya kujenga barabara ya lami kutoka Urambo kwenda Kaliua km 28 ameonyesha udhaifu mkubwa katika kutekeleza kazi hiyo tangu awali:-

Je, kwa nini Serikali isisitiche Mkatoba wa Mkandarasi huyo haraka na kumpata Mkandarasi mwenye uwezo na uzoefu ili kukamilisha ujenzi wa barabara hiyo muhimu kwa wakati na ubora.

60. MHESHIMIWA SEIF KHAMIS GULAMALI (MANONGA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ujenzi, Uchukuzi na Mawasiliano:-

Je, ni lini Serikali itatoa vibali kwa Kampuni za Halotel na Vodacom ili kuweza kuweka minara yao katika Kata ya Igoweko, Uswaya, Tambarale, Mwashiku, Ngulu, Ntobo na Mwamala.

61. MHESHIMIWA MBARAKA KITWANA DAU (MAFIA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ujenzi, Uchukuzi na Mawasiliano:-

Je, ni lini Serikali itaongeza urefu wa njia ya kurukia (*run way*) katika Uwanja wa Ndege wa Mafia.

WIZARA YA MAJI NA UMWAGILIAJI:

62. MHESHIMIWA JULIUS KALANGA LAIZER (MONDULI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Maji na Umwagiliaji:- Tatizo la maji Jimbo la Monduli

limeongezeka kwa sasa baada ya Mabwawa zaidi ya 43 kati ya 51 kujaa tope na mengine kupasuka:-

- (a) Je, Serikali ina mkakati gani wa muda mfupi na muda mrefu wa kuwapatia maji Wananchi wa Esilalei, Makuyuni, Mswakini na Ohukai kabla ya Mwaka 2020;
- (b) Mradi wa Maji ya Kisima cha Ngaramtoni umefika katika Kata ya Monduli Mjini na Engutoto; Je, ni lini Serikali itasambaza maji kwa Wananchi wa Vijiji vya Lashaine, Ar Katan na Meserani chini.

63. MHESHIMIWA RICHARD PHILIP MBOGO (NSIMBO):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Maji na Umwagiliaji:- Upatikanaji wa maji safi na salama katika Jimbo la Nsimbo ni asilimia 40 chini ya wastani wa Kitaifa Vijijini wa asilimia 61.1; ili kufikia wastani huo inahitajika fedha kiasi cha bilioni 15:-

Je, Serikali ipo tayari kuitengea Halmashauri ya Nsimbo angalau bilioni 3 kwa kila mwaka wa fedha.

**WIZARA YA AFYA, MAENDELEO YA JAMII,
JINSIA, WAZEE NA WATOTO:**

**64. MHESHIMIWA STEPHEN JULIUS MASELE
(SHINYANGA MJINI):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Afya, Maendeleo ya Jamii, Jinsia, Wazee na Watoto:- Kumekuwepo na kero kubwa ya Wananchi wanaotumia Bima ya Afya kunyimwa Dawa katika Zahanati na maduka ya Dawa nchini kwa kisingizio cha malipo kutoka NHIF kuchelewa:-

Je, Serikali ina mpango gani wa kimkakati wa kuhakikisha malipo yanafanyika kwa ufanisi ili kuboresha mfumo mzuri wa matumizi ya Kadi za Bima hususan kwa Wazee nchini.

**65. MHESHIMIWA KITETO ZAWADI KOSHUMA
(VITI MAALUM):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Afya, Maendeleo ya Jamii, Jinsia, Wazee na Watoto:-

Je, ni lini Serikali italeta sheria ya kuwataka Wananchi wote kujiunga na mifuko ya Taifa ya Bima ya Afya.

**WIZARA YA ARDHI, NYUMBA NA MAENDELEO
YA MAKAZI:**

**66. MHESHIMIWA AIDA JOSEPH KHENANI
(VITI MAALUM):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ardhi, Nyumba na Maendeleo ya Makazi:- Kumekuwa na utaratibu wa Serikali kuchukua maeneo kwa Wananchi na kuahidi kuwalipa lakini huchukua muda mrefu kuwalipa:-

Je, Serikali haioni kuwa kufanya hivyo ni kuwanyima Wananchi haki yao ya msingi.

**67. MHESHIMIWA FLATEI GREGORY
MAASSAY (MBULU VIJIJINI):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ardhi, Nyumba na Maendeleo ya Makazi:- Serikali iliahidi kuanzisha Baraza la Ardhi la Wilaya ya Mbulu. Aidha, watalaamu wa Serikali walifika Mbulu na kukabidhiwa majengo kwa ajili ya Baraza hilo katika Mji wa Dongobesh na Mhe. Mbunge akachangia milioni tatu za kuongeza miundombinu:-

Je, ni lini Baraza la Ardhi la Wilaya ya Mbulu litaanzishwa.

**68. MHESHIMIWA DEVOTHA MATHEW MINJA
(VITI MAALUM):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ardhi, Nyumba na Maendeleo ya Makazi:- Migogoro ya Wakulima na Wafugaji katika Wilaya za Mvomero na Kilosa Mkoani Morogoro inaendelea kugharimu maisha ya watu, Mifugo, pamoja na uharibifu wa Mazao:-

Je, Serikali imejipanga vipi katika kutafuta suluhu ya kudumu.

IV. HOJA ZA KAMATI:

**MWENYEKITI WA KAMATI YA KUDUMU YA
BUNGE YA MIUNDOMBINU:**

Kwamba, Bunge sasa lipokee na kukubali Taarifa ya Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Miundombinu kuhusu Shughuli za Kamati kwa Mwaka 2018.

**MWENYEKITI WA KAMATI YA KUDUMU YA
BUNGE YA VIWANDA, BIASHARA NA
MAZINGIRA:**

Kwamba, Bunge sasa lipokee na kukubali Taarifa ya Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Viwanda, Biashara na Mazingira kuhusu Shughuli za Kamati kwa Mwaka 2018.

**DODOMA
04 FEBRUARI, 2019**

**S. KAGAIGAI
KATIBU WA BUNGE**

